

Over grondstoffenprijzen: korte termijnvisie bij markten en ... media.

Bernard MAZIJN

(verschenen in het M@gMetal-nummer in de herfst 2015)

Al enkele maanden wordt erover geschreven, maar eind juli stonden de kranten er vol van: 'de prijzen voor grondstoffen gaan de dieperik in'. N.a.v. ons [rapport](#) voor ABVV Metaal (2013) word ik erover aangesproken: "Hebben jullie niet overdreven met onze 'specifieke kwetsbaarheid'? Moeten wij ons in de metaalsector wel zorgen maken? Die bevoorradingsonzekerheid met bijhorende prijsstijgingen, dat is toch maar een tijdelijk fenomeen, niet?" Tijd dus om een en ander eens te checken.

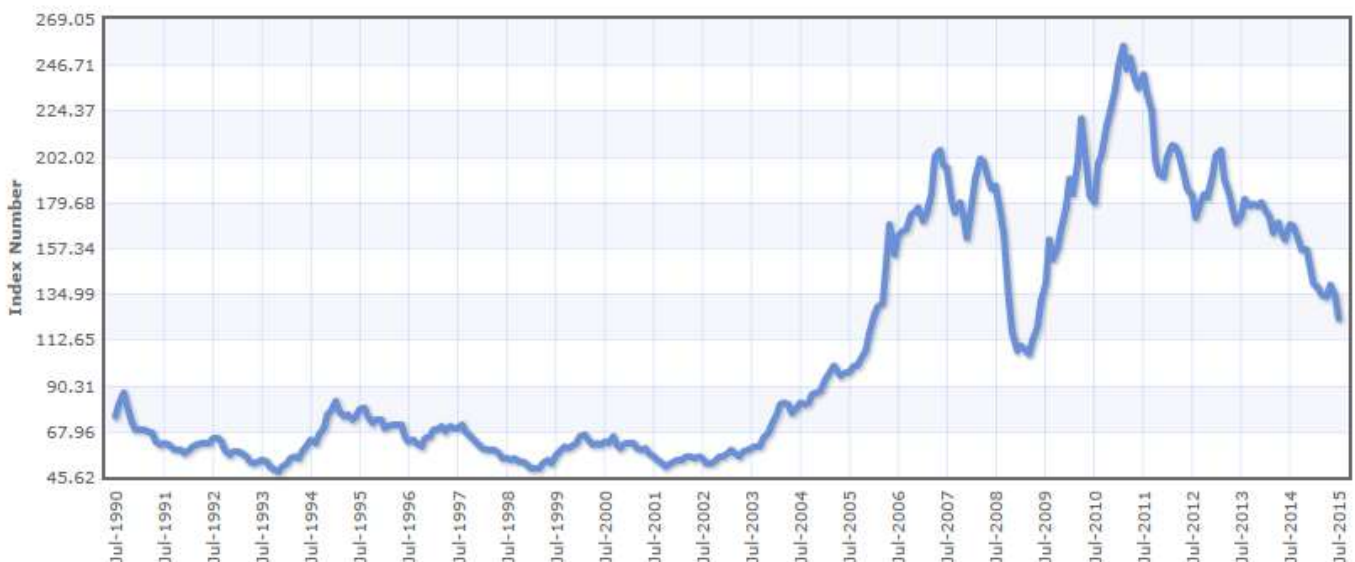
* * * * *

Het eerste dat opvalt in de mediaberichtgeving is de sterke focus op de voorbije kwartalen (tweede helft 2014, eerste helft 2015). Dit hoeft ook niet te verwonderen, want de inhoud gaat vaak over de impact op de beurs en de winstverwachtingen van de ondernemingen ... op korte termijn.

Verder blijkt dat vooral de prijzen van de voor de hand liggende grondstoffen worden gevolgd: de fossiele brandstoffen (olie en gas), landbouwgewassen (koffie, cacao, suiker, tarwe ...) en metalen (koper, aluminium, ijzer ... goud). Over de zeldzame aardmetalen of andere kritische materialen die we in het rapport én in de online kwetsbaarheidstool oplistten ... geen woord.

* * * * *

Tijd dus om een en ander eens te checken. Laat ons eerst even kijken op de langere termijn. In de figuur hieronder wordt de zogenoemde Commodity Metals Price Index gegeven. Dit is een index op basis van het verloop van de prijzen die op de wereldmarkt worden betaald voor koper, aluminium, ijzererts, tin, nikkel, zink, lood en uranium. De gegevens zijn afkomstig van het Internationaal Muntfonds, de index zelf is berekend door Index Mundi (www.indexmundi.com).

Het valt op dat de prijzen sinds de publicatie van ons rapport in de zomer/herfst 2013 inderdaad (verder) gedaald zijn. We zitten nu op het niveau van 2006. Maar kijk eens naar 2008-2009, de prijzen waren toen nog lager. En in 2010-2011 waren ze nog nooit zo hoog geweest. De stabiele periode met lage prijzen - zoals we die gekend hebben in de jaren '90 en het begin van deze eeuw - lijkt voor deze grondstoffen voorbij. Het is koffiedik kijken hoe de prijzen zullen evolueren op (middel)lange termijn. Wat we wel weten is dat de megatrends (bevolkingsgroei, verstedelijking, koopkracht) zich blijven doorzetten: deze hebben een directe invloed op de vraag naar smartphones,

tablets, machines, medische toestellen, enz. Daarnaast hebben we nog ook steeds heel wat van die grondstoffen nodig voor onze hernieuwbare energiebronnen (windmolens, zonnepanelen ...).

Over die drijvende krachten achter de wereldvraag gesproken. Hoe zit het met de prijsevolutie van de zeldzame aardmetalen en de andere kritische materialen? Laat ons eens enkele van deze grondstoffen nemen die ons in het bijzonder zorgen baren inzake bevoorradingszekerheid: Dysprosium, Neodymium, Niobium, Palladium en Platinium.

Vooreerst dit. De historische en gedetailleerde gegevens van de maandelijkse prijsevoluties kunnen veelal enkel tegen betaling van enkele honderden Euro's per element verkregen worden. Er moeten dus via-via worden tewerk gegaan om toch enigszins zicht te krijgen op die evoluties. Vaak kunnen we echter niet meer dan 10 à 15 jaar terug in de tijd gaan. Maar wat stellen we vast?

De prijzen van Dysprosium en Neodymium, beide worden o.a. gebruikt in magneten, hebben gepiekt in 2011. Momenteel zijn ze inderdaad drastisch gedaald, maar het prijsniveau ligt nog steeds meer dan tienmaal hoger dan 15 jaar geleden (2001).

Voor de andere drie elementen (Niobium, Palladium en Platinium) is het beeld verschillend, maar daarom niet minder onrustwekkend. De prijs van Niobium, gebruikt in legeringen hoofdzakelijk in de luchtvaartsector en in versterkt staal voor pijpleidingen en bruggen, is tussen 2007 en 2011 verdubbeld en nadien op datzelfde niveau gebleven. De prijs van Palladium is tussen 2007 en 2014 meer dan verdubbeld: eind 2014 werd de hoogste prijs ooit genoteerd. Sinds 2007 schommelt de prijs voor Platinium nogal sterk; eind 2014 ligt deze 10 % hoger dan in 2007. Zoals bekend worden deze beide elementen o.a. gebruikt in katalysatoren.

* * * * *

En nu? Eerst nog even terug naar de mediaberichten. Op de vraag van een journalist aan een marktenalist van een bekende bank in ons land of een daling van grondstoffenprijzen de consument ten goede zullen komen, antwoordt hij: "Consumenten zullen dat voelen, al zullen bedrijven zelf wellicht de ruimere marges nemen." (De Morgen, 28 juli 2015).

Wellicht moeten we uit bovenstaande (minstens) twee zaken leren. Ten eerste blijven we onzekere tijden tegemoet gaan voor wat betreft de bevoorradingszekerheid en de prijsstabiliteit van grondstoffen. De aanbevelingen voor de vakbond, de overheid, enz. uit het rapport van 2013 blijven overeind. Ten tweede is het aanbevolen dat de vakbond toeziet via de ondernemingsraad dat de tijdelijke 'ruimere marges' worden geïnvesteerd in de operationalisering van een kringlooeconomie. Hiervoor kunnen door de werkgevers verschillende doortastende initiatieven worden genomen. Laat ons alvast starten in de ondernemingen met de toepassing van het online kwetsbaarheidsinstrument

...